

Dzieciństwo bez próchnicy

**DZIECIŃSTWO
BEZ PRÓCHNICY**

Wspólnie zapobiegamy chorobie
próchnicowej zębów

O próchnicy zębów mlecznych i bardzo złym stanie zdrowia jamy ustnej najmłodszych mieszkańców naszego kraju napisano już wiele. Cel zdrowia jamy ustnej, wyznaczony przez Światową Organizację Zdrowia na rok 2015, zakłada, że u 60% dzieci 6-letnich nie zaobserwuje się próchnicy. Osiągnięcie go będzie bardzo trudne, jeśli uwzględnimy fakt, że w Polsce praktycznie brak jest szeroko pojętej systemowej opieki profilaktyczno-leczniczej nad dziećmi z uzębieniem mlecznym. Równie często spotykamy się też z niską świadomością prozdrowotną rodziców. Etiologia choroby próchnicowej jest złożona – ogromną rolę odgrywają tu bakterie, nieodpowiednia higiena jamy ustnej, niewłaściwe odżywianie czy uwarunkowania genetyczne. Z danych uzyskanych w badaniach ankietowych przeprowadzonych w województwie kujawsko-pomorskim wynika, że aż 33% matek nie uznaje próchnicy za chorobę zakaźną [7]. Oznacza to, że co trzecia matka nie wie o ryzyku zakażenia próchnicą poprzez całowanie dziecka w usta, oblizywanie smoczka, łyżeczki, czy ustnika kubeczka, tym bardziej jeśli matka sama nie jest częstym gościem w gabinecie stomatologicznym. Zazwyczaj próchnica kojarzona jest z ubytkami widocznymi gołym okiem. Niewiele osób wie, że powodem do niepokoju mogą być kredowobiałe matowe plamki widoczne na błyszczącym zdrowym

szkliwie. U małych dzieci pojawiają się one na powierzchniach wargowych górnych siekaczy i najczęściej uznawane są za osad nazębny lub niedorozwój szkliwa. Mało który rodzic łączy pojawienie się tych zmian z niewłaściwymi nawykami: przedłużonym karmieniem piersią (często na żądanie) lub smoczkiem, zasypianiem z butelką, pojeniem dziecka nadmiernie słodzonymi napojami tak w dzień, jak i w nocy, czy niedopilnowaniem, aby dziecko szczotkowało zęby. Zdrowiu mlecznego uzębienia najmłodszych nie sprzyja również ciągle podawanie słodkich przekąsek, które powodują, że powierzchnie zębów są oblepione papkowatym pożywieniem, które z kolei, przy udziale bakterii produkujących kwasy wywołuje demineralizację szkliwa oraz powstanie pierwszych ubytków.

Aby zmierzyć się z przedstawionymi wyżej problemami i zwiększyć świadomość wśród rodziców i innych osób zaangażowanych w opiekę nad dziećmi przedszkolnymi, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu wraz z Partnerami rozpoczął realizację projektu „Dzieciństwo bez próchnicy”. Projekt jest współfinansowany przez Szwajcarię w ramach Szwajcarsko Polskiego Programu Współpracy oraz Ministerstwo Zdrowia. Jego celem jest dotarcie z informacją i edukacją stomatologiczną do 300 tysięcy dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich rodziców, opiekunów i nauczycieli przedszkolnych. W projekcie promowane będą prawidłowe postawy profilaktyczne

oraz właściwe zasady odżywiania i doboru pokarmów. Aby wziąć udział w projekcie, przedszkole powinno zarejestrować się na stronie www.zebymalegodziecka.pl, a następnie wydrukować i wysłać podpisany formularz zgłoszeniowy pod wskazany adres. Udział w projekcie jest bezpłatny. Serdecznie zapraszamy!

PIŚMIENICTWO:

1. Szymańska J, Szalewski L, „Próchnica zębów mlecznych w populacji polskich dzieci w wieku 0,5 – 6 lat”, Zdr Publ 2011, 121, 1, 86-89.
2. Ganowicz M, Wierzbicka M, Pierzynowska E, Zawadziński M, Jodkowska E., „Występowanie próchnicy u dzieci w wieku 6 lat w Polsce w 2005 roku”, Nowa Stomatol 2007, 1, 3-7.
3. Szafrńska B, Waszkiel D., „Frekwencja i intensywność próchnicy u dzieci w wieku od 3-7 lat, mieszkających w Białymstoku”, Czas Stomatol 2008, 61, 7, 480-487.
4. Kruszyńska-Rosada M, Borysewicz-Lewicka M., „Kliniczna ocena zaawansowania próchnicy zębów mlecznych u dzieci w wieku przedszkolnym”, Czas Stomatol 2000, 53, 6, 345-351.
5. Jodkowska E, Wierzbicka M, Szatko F, Strużycka I, Iwanicka-Grzegorek E, Ganowicz M, Zawadziński M., „Monitoring Zdrowia Jamy Ustnej. Polska 2009. Stan zdrowia jamy ustnej i jego uwarunkowania oraz potrzeby profilaktyczno-lecznicze dzieci i osób dorosłych”, WUM, Warszawa 2009.
6. http://www2.mz.gov.pl/wwwfiles/ma_struktura/docs/monitoring_ju_29052012.pdf
7. Domalewski J., „Stan uzębienia i potrzeby lecznicze dziecka a świadomość rodziców w zakresie higieny jamy ustnej i zasad dbałości o zdrowie zębów”, Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Torunia, Toruń 2010.